

'Zeg, mag het licht weer aan?'

'Neen.'

'Mag ik dan de gordijnen opentrekken?' De kamer werd klaar en de schaduw van het balkon viel in repen op het balatum. Haar vlokkige schaduw zei: 'Ik hou niet van 't donker.'

'Ik wel.' De stemmen hingen, dunne reuzenvlinders, in de kamer, ontmoetten elkaar. Haar onzekere, oude stem, haar dringende slis won.

'Nooit kon ik slapen in het donker. Mijn moeder moest altijd een schemerlampje aanhouden naast mijn bed.' Zij prevelde een donker verhaal en sliep dan in, althans hij hoorde haar niet meer, in het geluidloos ruim waarvan de wanden groeiden en de tralies van het balkon als waaiers openplooiden. Hij zweette en iemand drukte op zijn maag tot hoge golven zijn zinkend hoofd, een papieren boot, omspoelden. In zijn kurkdroge mond vloeide stuwend water binnen, draden van een grassenzee zwiepten langs zijn neus en hielden hem vast, te slappe, te langdurige vingers.

'Ik ben dood', zei Jia, haar lange, behandschoende vingers rond zijn neus. Zij stond en lag, en tolde. Het onaangetast gezicht, de hijgende borst naderden. Haar mond die glom als lak, de donkerblauwe oogleden als bijna doorzichtige blaadjes. Zij droeg haar collant, haar netkousen. De dichte huls waarin haar sekse geborgen zat als een vogel in touwwerk, was een vochtig nest van zwarte, gekrulde draden. De gelakte mond liet een straal bloed los. Wat moest hij doen? Ijs op haar borst leggen zodat het bloed in haar klonters vormde?

'Blijf stil liggen', riep hij. En door het hoorbaar geluid week Jia. De oude ademhaling in de zetel horte, hield op, hernam. Buiten ratelde een kar.

Nu wachten op de morgen, de vegetale, groene morgen waarin de zichtbare wind waaide, de zon zat, de adem der mensen zich mengde.

Terug van de Vlooiemarkt waar hij alles – zijn linnen broeken, sandalen, regenscherm, nylonhemden, fonoplaten – voor een vierde had moeten laten van wat hij ervoor verwacht had, zat hij ('dit is de laatste maal, ik moet het nu goed aankijken, dit allemaal, opslorpen') aan het terras van Rosati.

'Ah, traduttore.' Lefie baande zich een weg tussen de stoelen. 'Ciao.'

'Jongen, jongen, wat heb ik je gezocht door de hele stad. Ik heb iets enorms voor je. ('Ik heb niets meer gemeen met deze wereld van nadrukkelijke klemtonen, superlatieven, overvolmaakte uitdrukkingen.') Luister, er worden acht jongelingen gevraagd in 'Ulisse'. De vrienden van Ulisses. Torso nudo, il tipo atletico. Sei essatamente il tipo. En Carlo, de produktieleider, is mijn allerbeste vriend, hij doet alles wat ik vraag. Jongen, je hebt geluk dat je mij nog aangetroffen hebt. Ik bel hem meteen op.'

'Neen, Lefie. Ik ga naar België terug. Morgen om twee uur.'

'Het kan niet. Het is de kans van je leven.'

'Toch.'

'Muioio!'

'Ik kan er niets aan doen.'

'En ik dan? Wat doe ik zonder jou? Dio mio, je bent de on-dankbaarste vlegel die ik ooit ontmoet heb. Je laat ons dus zo maar in de steek, wij die allen zoveel van je houden, om daar in de sneeuw en het ijs te gaan baggeren in het noorden! Wel, je moet het zelf weten. In elk geval gaan wij vanavond feestvieren. Wij trommelen de oude bende op. ('Ik heb er nooit bij gehoord bij de oude bende van het Ras van de Glimlach. Hangen zij allen aaneen met even precaire draden?') Aspetta,

er is een feest vanmiddag bij de dikke Banco, zijn been wordt in de plaaster gezet, misschien is het nog niet helemaal afgelopen. Oh, wij gaan ons ziek lachen! Overigens, Jia is er ook.'

'Weet je het zeker?'

'Ik telefoneerde haar vanmorgen nog!' Het jongensgezicht loog niet. 'Kan er in de ongave blaas van de wereld Rome die ik nu gauw verlaat nog een scherf dringen, verblindend, nieuw? Ik moet haar nog zien, het kan niet anders.' Overigens was hij niet daarom, met de schaamtelijke hoop tintelend in hem, aan het terras van Rosati komen zitten?

Leffie ging hem voor door de nauwe rotsgang langs het Foro Romano, het rook er naar urine en honderden katten. Toen langs de beschimmelde, verbrokkelde muren naar de Piazza del Grillo. De portier, pet in de hand, grijnsde alsof hij in het spel ingewijd was. 'De mooiste dames zijn al vertrokken, signor Leffie.'

'Bemoei u met uw eigen zaken.'

De portier bleef grijnzen in de lift. Edward dacht: deze overbodige reis, het is een afscheid te veel, het vertroebelt de al zo onduidelijke aftocht nog meer. Leffie stond op zijn tenen in de lift, om groter dan de portier te lijken.

'Ecco signori.'

'Lomperik', zei Leffie.

In de gang brandde een olielampje voor een marmeren Hermes waarvan iemand de navel roodgeverfd had, een ster die uitschoot, een spin, en toen de deur van Banco's appartement openging, sloeg een zoete weeïge rook naar buiten. 'Ciao, ciao, ciao!' Men klopte Edward op de schouder, Leffie werd gezoend. 'Komt binnen, het feest is nog lang niet afgelopen.'

Op divans, op de volle, witte tapijten, in zetels lagen, zaten de leden van het Ras van de Glimlach en gesticuleerden in eenzelfde vertraagde beweging. Op de ping-pongtafel sliep een jongeman, de vrouwen die rond hem kakelden, kietelden hem met hun limonaderietjes.

'Edoardo, carissimo, ik dacht dat je al weg was', riep Palla.

'Ik ook.' Edward zocht, in de living, in de slaapkamer, haakte in de gespreide, lange benen, vermeed de grijpparmen, de glimlachende wenkende, gladde acteurs, scenaristen, decorateurs. De rook vlotte op de hoogte van zijn mond in verdrijvende witte slierten.

'Ciao.' Zij was er, zij stond bij Violet, zag hem komen. Haar smalle, blauw en groen gestreepte broek spande rond haar dijen; toen hij vlakbij kwam, steeg de zoete lucht gekruider, sterker uit haar. Haar gedoofde ogen. De mond die een nerveuze geeuw onderdrukte. Violet naast haar hield een uiterst peukje sigaret in een holle, beschermende handpalm.

'O, Edward, je bent geel vanavond', zei Violet. Iedereen schaterde als op commando, in de vertraagde mallemlen, tussen de wikkende gebaren zwaaide zij haar arm naar hem, als was hij in een kilometerverre vertrekkende trein.

'Kom.' Jia ging hem voor naar de keuken. Door het open raam waren de ruïnes van het Forum te zien, getande schaduw en maanbelichte holtes. Op het wasdoeken tafelkleed zat de dikke Banco in zijn onderbroek en rookte, hield met dezelfde schooljongensachtige verborgenheid als Violet zijn peukje in de hand. Voor hem lag zijn been uit, heel recht en onafhankelijk in zwachtels waaruit bloedloze tenen staken. Hij zoog aan zijn sigaret en gaf ze over aan Jia.

'Mijn jonge vriend, mijn lieve vriend.' Banco spreidde zijn armen om hem te omhelzen maar Edward naderde niet.

'Tu quoque, Edoardo, komt mijn foltering toejuichen.'

Banco lachte schril, de bulten van zijn borst en zijn lenden trilden. 'Ik ben er niet', riep hij hoog. 'Men plaastert een man dicht die er niet is, jullie applaudisseren een schim, een vastgemetselde schim.'

'Luister.'

'Zeg niets.' Edward duwde zijn vinger tegen Jia's mond.

Haar heup beroerde zijn dij en hij verschoof; haar beschadigde blik, haar gezwollen keel, hij kon het niet verdragen. 'Het is de plaats, de tijd en het meisje', dacht hij. 'Ik zou nog dagen, dagen lang te Rome kunnen blijven. Nu hier blijven in het doorrookte huis, en alle apen van het Ras zouden applaudisseren, ook Violet, als ik haar nam hier op het tapijt, zouden applaudisseren als voor het been van Banco. Het is niet moeilijk. Zij is hongeregig door de wervelende, bittere knaging in haar. Zij schatert uitzinnig nu, zonder dat haar kaakspieren bewegen. Zij behoort mij toe nu, de hele tijd.'

'Je gaat weg.'

'Morgenmiddag.'

'Ik weerhoud je niet meer.'

'Neen.'

'Eerst moet er een elastieken kous rond het been', lalde de boeddha op de keukentafel, 'daar komt plaaster op, daarna dotjes watten, dan weer plaaster en dan vijfendertig meter verband.'

'Je bent hard', zei het meisje. 'Je weet niets van mensen af. Zijn alle mannen daar zo, in het noorden, vervroren van in de wieg?'

Haar oogwit dreef in glycerine. In het scherp uitgesneden oor zat een ijzeren gepunt sieraad met een blauwe steen in het midden.

'Je had niet meer moeten komen. Nu niet. Ik had je al vaarwel gezegd, ik wist al dat je er niet meer was.'

'Ik ben er nog.'

'Neen. Niet meer.'

Zij luisterden naar Violet in het salon ernaast, een dichtbij stem die onvast op een touw wandelde.

'Je kon geen liefde uitvinden, nietwaar? Je kon niet doen alsof er liefde kon zijn, nietwaar?' Hij hing aan haar koppigheid vast die door de nevels wilde dringen waarin zij gevangen zat, hij volgde haar in de nevels, trad in haar kwetsbare, lenige, taai

aanwezigheid. Maar werd afgestoten door wat zij opriep, een enig, voortdurend ogenblik (geen vooruitzicht, geen hoop geen huis) en dat ogenblik behoorde Violet, al verzette Jia er zich nog zo tegen. 'Ik ben te lang gebleven', dacht hij, 'in deze beklemming, deze afwezigheid van liefde. Ik was zo koud als zij tegenover mij, misschien raakten wij elkaar aldus.'

'Denk je dat je het houden kunt, Edward, altijd, altijd vluchten?'

'Lieveling.' Violet nam Jia's taille. 'Is de gele man boos op je? Je mag haar geen kwaad doen, Edward.'

'O, krijg de kanker allemaal', zei Banco log.

Jia omklemde een vijfhoekige, glazen asbak. Edward raadde hoe gemakkelijk hij de asbak uit haar beringde hand zou kunnen wringen, hoe het doorschijnend wapen het licht van de kroonluchters zou opnemen als hij Jia sloeg, bij de wenkbrauw, in de dooraderde, geverfde slaap.

'Ik ben bang.' Hij volgde als een doofstomme haar lippen. Kon er elk ogenblik bebloed schuim uit wellen?

'Waarom?'

'Dat je mij vergeten zal.'

Hij lachte geluidloos. Er was geen hindernis meer, iets beslissends was er niet te verwachten. Haar koel gezicht, een ongerimpelde olievlek ontging hem, vloeide weg. Ook het buigbaar lijf, de rubberen, smalle borst. In de kamers stampte men tegen de parketvloer, iemand danste. Violet misschien, de koude tangodanseres, tennisspeelster. Jia's schmink was goed aangebracht, door de kundige hand van Violet natuurlijk; de laag pan-cake, de glinsterende lippen bekleedden haar levende huid voorgoed nu. Hij riep allerlaatste banderillo's op, hij schreeuwde er om, maar het gevecht was al lang ten einde, wist hij toen.

'Kinderen, iedereen moet nog zijn naam op mijn been zetten', zei Banco. 'In inkt, anders gaat het af.'

'Blijf.' Bijna onhoorbaar zei zij het. Hij kuste haar bezwete pols. 'Ga niet. Nu niet, Edward.'

Onder de roodverlichte boog beneden stond de portier en nam zijn pet af.

'Buona notte.'

'Buona notte.'

Hij draaide zich niet meer om. Geen vlugge, scherpe hakken tegen de natte keien zouden volgen. Het was niet noodzakelijk, het gebeurde dus niet. 'Hop', zei hij, 'naar het helder en grijs land daarboven.'